

Verantwoording actieve monitoring wolf

Mei 2025- Mei 2026

Van: 5.1.2.e, 5.1.2.e, 5.1.2.e, 5.1.2.e
5.1.2.e, 5.1.2.e

Aan: Provincies en BIJ12

Periode: 1 mei 2025 t/m 30 mei 2026.

Deze notitie geeft een verantwoording van de actieve monitoring uitgevoerd door het wolvenmeldpunt voor BIJ12 en de provincies. De actieve monitoring bestaat uit actief sporenonderzoek en actief wildcamera onderzoek. Wat geen onderdeel uitmaakt van deze verantwoording is passief sporenonderzoek en passief wildcamera onderzoek, omdat passieve monitoring beelden en sporen van anderen (terreinbeheerders, burgers, etc.) behelst, waarop geen sturing plaatsvindt.

Zuidwest-Brabant

In Vlaanderen, nabij de grens met Zuidwest-Brabant is vanaf 13 april 2023 een wolvin aanwezig (GW3449f). Vanaf 19 oktober 2023 is er actieve monitoring opgestart. Vanaf 15 april 2024 is deze wolvin aangetoond binnen Nederlandse grenzen.

Afbakening gebied

Het territorium in Zuidwest-Brabant ligt op de grens van Nederland en Vlaanderen. Het territorium ligt aan de Vlaamse kant tussen het zuiden van de E19 en Malle, Zundert en Schijf in het noorden, Nispen en Putte in het westen. Aan de Nederlandse kant komt GW3449f af en toe in Nederland. Daarbij is het zoekgebied voornamelijk het natuurgebied Oude Buisse Heide, ten westen van Zundert.

Uitvoering

- Actieve monitoring: Oktober 2023 (en eerder in 2022)
- Territoriumcoördinator: 5.1.2.e
- Vrijwilligers: 6
- Aantal camera's beschikbaar: 10

De monitoring wordt uitgevoerd door vrijwilligers, onder leiding van de territorium coördinator, ondersteund door de landelijke coördinator actieve monitoring. Hierbij wordt onderstaande werkwijze gevolgd op basis van het Monitoringplan Wolf om daarmee te voldoen aan de monitoringsdoelen, waarmee naar verwachting voldoende waarnemingen worden gedaan om het aanwezige territorium van wolven goed in kaart te brengen. Camera's worden ingezet om paarvorming, reproductie en minimale roedelgrootte aan te tonen. Door middel van DNA uit drollen worden de verschillende individuen in een territorium bepaald en een inschatting gemaakt van de roedelgrootte en afbakening van de randen van het territorium.

Camera's: Door het gefragmenteerde territorium is het een grote uitdaging om wolven op camerabeeld te krijgen door het gefragmenteerde territorium. De afgelopen periode zijn er geen

camera's verplaatst, omdat er actief besloten was om de camera's nog even te laten hangen op de huidige locaties. Er zijn wel plannen gemaakt om een aantal camera's te verplaatsen om de trefkans op wolf te vergroten, op basis van activiteit in het gebied.

Sporen en drollen: Er zijn de afgelopen periode geen drollen gevonden die bruikbaar waren voor DNA-analyse. De drollen die gevonden werden, waren te oud.

Recente ontwikkelingen

GW3449f is het afgelopen jaar een aantal keer aangetoond op schadegevallen in Nederland. Haar kerngebied is voornamelijk in Vlaanderen. Er is goed contact met terreinbeheerders en onderzoekers in Vlaanderen, en er worden jaarlijkse bijeenkomsten gehouden met Nederland en Vlaanderen samen. Het blijkt dat GW3449f veel vaker dan in Nederland wordt aangetoond in Vlaanderen middels DNA en met camerabeelden.

Gevoeligheden en uitdagingen

Het is een uitdaging om de randen van het territorium te definiëren, omdat de wolvin zich voornamelijk bevindt in het Vlaamse gedeelte van het territorium, en soms een uitstap maakt naar de Nederlandse kant. Daarnaast bestaat het gebied in Nederland uit meerdere versnipperde openbare natuurgebieden en rustgebieden, met daartussen landbouwenclaves. Dit versnipperde gebied zorgt ervoor dat het een uitdaging is om de camera's op te hangen op plekken met een hoge trefkans. Het vinden van verse drollen en sporen is daardoor ook een uitdaging. Er wordt af en toe een vrijwilliger ingezet met een hond die getraind is op het vinden van wolvendrollen. Voornamelijk worden er weinig drollen gevonden.

Markiezaat (Slaapstand)

Op de grens tussen Noord-Brabant en Zeeland, in het Markiezaat, wordt vanaf 23 juni 2024 een wolf aangetoond (GW4097f). Er is voor het laatst een wolf aangetoond op camerabeelden in het Markiezaat op 10 december 2025. Doordat GW4097f daarna niet meer is aangetoond in het gebied, is het gebied in slaapstand gekomen.

Afbakening gebied

Het gebied betreft het natuurgebied Markiezaat, ten zuiden van Bergen op Zoom, ten noorden van de N289.

Uitvoering

- Actieve monitoring: Juni 2024 tot Februari 2025
- Territoriumcoördinator: 5.1.2.e
- Vrijwilligers: 2
- Aantal camera's beschikbaar: 10

De monitoring wordt uitgevoerd door vrijwilligers, onder leiding van de territorium coördinator, ondersteund door de landelijke coördinator actieve monitoring. Hierbij wordt onderstaande werkwijze gevolgd op basis van het Monitoringplan Wolf om daarmee te voldoen aan de monitoringsdoelen, waarmee naar verwachting voldoende waarnemingen worden gedaan om het aanwezige territorium van wolven goed in kaart te brengen. Camera's worden ingezet om paarvorming, reproductie en minimale roedelgrootte aan te tonen. Door middel van DNA uit drollen worden de verschillende individuen in een territorium bepaald en een inschatting gemaakt van de roedelgrootte en afbakening van de randen van het territorium.

Recente ontwikkelingen

Wolf GW4097f is de afgelopen periode niet aangetoond. Er zijn geruchten uit de streek dat de wolf illegaal gedood is (afgeschoten), maar dit is niet bewezen.